Sametinget är ett självständigt folkvalt parlament som ska verka för en levande samisk kultur och medverka i samhällsplaneringen.

Sámediggi
Sámedigge
Saemiedigkie
Sametinget

ČOAHKKINBEAVDEGIRJI 2019:2

SAMMANTRÄDESPROTOKOLL 2019:2

Sámediggi
Sametinget

Čoahkkinbeaivemearri
Sammanträdesdatum

§§ 20 - 34

2019-05-21--23

Dearna/Tärnaby

Baiki ja áigi /Plats och tid	Tärnaby Folkets Hus, Dearna/Folkets Hus 2019-05-21; kl 08.30 – 15.00 2019-05-22; kl 08.30 – 14.45 2019-05-23; kl 08.30 – 14.46
Mearrideaddjit/ Beslutande	Ledamöter enligt bilagda uppropslistor Lahtut nammačuorvunlisttuid mielde
Iežá oasseváldi /Övriga deltagande	Siri Persson, čálli/ sekreterare
Paragrafát /Paragrafer	§§ 20 - 34
Dárkkisteaddji/ Utses att justera	Peter Holmqvist, Marita Stinnerbom

Vuolláičallosat
Underskrifter

čálli sekreterare	Siri Persson	
ságadoalli ordförande	Paulus Kuoljok	§§ 20 - 34
dárkkisteaddji justerare	Peter Holmqvist	§§ 20 – 29, 32
dárkkisteaddji justerare	Marita Stinnerbom	§§ 20 - 34

	Dárkkástus lea dieđihuvvon almmuhantávvalis. *Justeringen har tillkännagivits enlig anslag.*
Orgána /Organ	Sámediggi/Sámedigge/Saemiedigkie/Sametinget
Čoahkkinbeaivemearri/Sammanträdesdatum	2019-05-21--23
Ilmmuhanbeaivi /Datum för anslags uppsättande	2019-05-26
Beavdegirjji vurkensadji Förvaringsplats för protokollet	Sámedikki hálddahus,Giron/ Sametingets kansli, Kiruna
Vuolláičála/Underskrift	

Paulus Kuoljok ordförande

§ 20 Öppnande

Sametingets ordförande hälsar samtliga välkomna och förklarar sammanträdet öppnat.

§ 21 Upprop av ledamöter

./. Upprop av ledamöter enligt bilagd närvarolista nr 1, 2019-05-21; kl 08.30.
31 ledamöter är närvarande.

Agneta Rimpi ersätter ledamoten Josefina Skerk
Tomas Påve ersätter ledamoten Matti Berg
Peter Holmqvist ersätter ledamoten Oscar Sedholm
Elisabeth Kråik ersätter ledamoten Anders Kråik
Signar Holmström ersätter ledamoten Sten Wälitalo
Rolf Ohlson ersätter ledamoten Julia Wahlberg
Katarina Sevä ersätter ledamoten Martin Lundgren
Ronny Svarto ersätter ledamoten Lars Wilhelm Svonni
Carola Fjällström ersätter ledamoten Torkel Stångberg

§ 22 Val av två justerare

Mona Persson föreslår Peter Holmqvist till justerare.

Karin Vannar föreslår Marita Stinnerbom till justerare.

Sametinget beslutar

att utse Peter Holmqvist och Marita Stinnerbom till justerare.

Paulus Kuoljok ordförande

§ 23 Eventuella extra ärenden

Daniel Holst begär i enligt med tidigare praxis- extra ärenden; återkallande av uppdraget som rennäringsnämndens ordförande, återkallande av uppdrag som styrelseledamot med rennäringsansvar samt återkallande av uppdraget som Sametingets styrelseordförande. Bilaga.

Ordförande meddelar att återkallande av uppdraget som rennäringsnämndens ordförande, återkallande av uppdrag som styrelseledamot med rennäringsansvar samt återkallande av uppdraget som Sametingets styrelseordförande kommer behandlas under § 32 Valärenden i enlighet med tidigare praxis.

Sametinget beslutar

att under § 32 Valärende behandla Daniel Holst yrkande om återkallande av uppdraget som rennäringsnämndens ordförande, återkallande av uppdrag som styrelseledamot med rennäringsansvar samt återkallande av uppdrag som Sametingets styrelseordförande.

Paulus Kuoljok ordförande

§ 24 Politiskt uttalande från Sametinget till regeringen

Dokument
- Styrelseprotokoll 2018-10-09--12, § 162
- Styrelseprotokoll 2018-12-12—14, § 214
- Styrelseprotokoll 2019-01-23—24, § 6
- Plenumsprotokoll 2019-02-19--21, § 12

./. - Uttalande

Föredragande: Per-Olof Nutti, Anja Taube

Sametinget beslutade den 19 – 21 februari 2019, § 12, att bordlägga ärendet.

Riksdagsvalet ägde rum den 9 september 2018.

Styrelsen beslutade den 9 – 12 oktober 2018, § 162

att uppdra till kansliet bereda ärendet.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

./. att anta uttalande enligt bilaga.

Ordföranden meddelar att varje ledamot har taltid på fyra (4) minuter vid tre tillfällen per ärende/paragraf.

Lars Jon Allas yrkar om avslag av ärendet.

Anders Kråik återinträder
Johan Hedemalm ersätter ledamoten Håkan Jonsson

Lars Miguel Utsi föreslår ajournering av ärendet och att det behandlas senare under dagen.

Behandling av ärendet avbryts 2019-05-21, kl 11.30.

Behandling av ärendet återupptas 2019-05-21, kl 13.00.

Hanna Sofie Utsi ersätter ledamoten Christina Åhrén
Johan Hedemalm ersätter ledamoten Daniel Holst

./. Karin Vannar lämnar ändringsförslag enligt bilaga.

§ 24 Politiskt uttalande från Sametinget till regeringen – *forts.*

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden meddelar att förutom styrelsens förslag finns ett motförslag av Lars Jon Allas och ett ändringsförslag från Karin Vannar.

Ordföranden meddelar att först prövas Karin annars ändringsförslag mot styrelsens förslag. Därefter prövas Lars Jon Allas motförslag.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för styrelsens förslag eller bifall till eller avslag för Karin Vannars ändringsförslag och finner att Sametinget godtagit Karin Vannars ändringsförslag.

Votering begärs.
Den som stöder Karin Vannars ändringsförslag svarar ja och den som inte stöder det svarar nej,
Vid öppen votering avges 16 ja-röster, 15 nej-röster .
Sametinget har således godtagit Karin Vannars ändringsförslag.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för Karin Vannars ändringsförslag eller bifall till eller avslag för Lars Jon Allas motförslag och finner att Sametinget godtagit Karin Vannars ändringsförslag.

Votering begärs.
Den som stöder Karin Vannars ändringsförslag svarar ja och den som stöder Lars Jon Allas motförslag svarar nej.
Vid öppen votering avges 16 ja-röster, 15 nej-röster .
Sametinget har således godtagit Karin Vannars ändringsförslag.

Sametinget beslutar

att stycke fyra, " renskötselkonventionen mellan Sverige och Norge", utgår ur uttalandet,

./. att anta uttalande enligt bilaga.

Marie Persson Njajta meddelar att Landspartiet Svenska samer reserverar sig skriftligen mot beslutet. Bilaga.
Lars Jonas Johansson reserverar sig muntligen mot beslutet.
Lars-Paul Kroik reserverar sig muntligen mot beslutet
Ronny Svarto reserverar sig muntligen mot beslutet
Veronika Håkansson meddelar att Jakt-och fiskesamerna reserverar sig skriftligen mot beslutet. Bilaga.
Hanna-Sofie utsi reserverar sig skriftligen mot beslutet. Bilaga.

Behandling § 25.1 behandlas 2019-05-21, kl 13.30.

§ 25 Motioner

Paulus Kuoljok ordförande

§ 25.1 M 535 – Tillgänglighet till talarstolen

Dokument
- Motion nr 535 av Daniel Holst, 2018-02-08, dnr 1.1.8-2018-251
- Styrelseprotokoll 2018-04-11—13, § 74.23
- Presidieprotokoll 2018-05-04, § 12.2
- Styrelseprotokoll 2018-06-12—14, § 135.11
- Styrelseprotokoll 2018-12-12—14,§ 225.2
- Plenumsprotokoll 2019-02-19—21, § 15.1

Föredragande: Peter Engström

Sametinget beslutade den 19 – 21 februari 2019, § 15.1 att bordlägga ärendet.

Daniel Holst har inlämnat en motion där han yrkar:

att Sametinget ger Sametingets styrelse i uppdrag att finna lämpliga mätinstrument för jämlikhet, där inkluderat men inte begränsat till: antal kvinnliga respektive manliga talare, antalet inlägg från kvinnliga respektive manliga talare samt antalet minuter nyttjade av de två grupperna,

att Sametinget ger Sametingets styrelse i uppdrag att vid varje plenums slut redovisa ett jämställdhetsindex baserat på valda mätinstrument,

att Sametinget i arbetsordningen inrättar ett system för talarlistan där varje talares första inlägg går före andra talares andre eller senare inlägg/anförande.

Till stöd för sina yrkanden har motionären anfört följande:

> *Patriarkala strukturer genomsyrar hela samhället, mycket tack vare vår koloniala historia. Som barn av vår tid måste vi göra det möjligt för alla våra ledamöter, oavsett kön, klass, ålder, etnicitet, sexuell identitet eller sexuell läggning, att för fram sin talan och tankar. Sametinget bör främja möjligheterna för de grupper som i samhället är diskriminerade. En början på arbetet är att beakta de snedfördelningar som finns.*

Styrelsen har överlämnat motionen till presidiet för yttrande. Presidiet har anfört att de två första yrkandena i motionen omfattas av Sametingets beslutade jämställdhetsprogram och uppmanar Sametingets styrelse att vidta lämpliga åtgärder för att driva det fortsatta jämställdhetsarbetet. Presidiet har vidare anfört att presidiet har för avsikt att lämna förslag på

§ 25 Motioner – *forts.*

§ 25.1 M 535 – Tillgänglighet till talarstolen

revidering av sametingsordningen och att motionens tredje yrkande ska beaktas i samband med den revideringen.

Styrelsen har berett motionen. Av Sametingets jämställdhetsprogram, antaget av plenum 2016-02-23, § 9, framgår i avsnitt 9 att programmet ska ses över regelbundet och revideras vart tredje år. Det anförs att huvudansvaret för jämställdhetsprogrammet bör ligga på Sametingets styrelse men det operativa ansvaret på Sametingets jämställdhetsansvarige på kansliet.

Styrelsen anser att det är viktigt att olika moment i jämlikhets- och jämställdhetsarbetet observeras, mäts och redovisas. Frågan om den av motionären föreslagna modellen tjänar ett syfte avser styrelsen att se över i samband med revideringen av Sametingets jämställdhetsprogram under 2019. Innan Sametinget har ett automatiserat system för arbetet i plenum möter motionärens första och andra att-sats för stora resursmässiga ansträngningar. Dessa yrkanden bör därför avslås

Talarordningen vid plenums sammanträden regleras i sametingsordningen § 46:

> *Ordföranden fördelar ordet i den ordning ledamöterna anmält sig. Ordföranden får bestämma, efter samråd inom presidiet, begränsning av tillgänglig tid för dels varje ärende och dels för antalet inlägg från ledamöterna. Därvid får skillnad göras mellan olika kategorier såsom föredragande, partiledare alternativt företrädare för parti. Envar som begär ordet får tala i minst fyra minuter minst en gång .*

Den nuvarande regleringen av talarordningen tillåter inte den ordning som motionären hemställer om i sitt tredje yrkande. Som motionären och presidiet konstaterat behöver allstå sametingsordningen ändras om den yrkade ordningen ska kunna tillämpas.

I ett revideringsarbete med sametingsordningen bör inte arbetet vara styrt till ordalydelsen av ett bifallet motionsyrkande eller annat plenumsbeslut. Så länge intentionerna och resultatet inte förändras bör det finnas möjlighet vid revideringen att formulera bestämmelsen på annat sätt. Vid revideringen bör alltså inte hinder föreligga att anpassa ordval och skrivsätt för att bättre harmoniera med helheten. Därtill tillkommer att sametingsordningen bara kan ändras på ett i sametingsordningen (§ 2) särskilt angivet sätt.

Motionärens tredje yrkande är att *Sametinget i arbetsordningen inrättar ett system* med förtur för förstagångstalare. Eftersom det slutliga antagandet av en sådan bestämmelse görs när plenum i den särskilt föreskrivna ordningen beslutar om ändring av sametingsordningen

§ 25 Motioner – *forts.*

§ 25.1 M 535 – Tillgänglighet till talarstolen – *forts.*

bör motionen i denna del inte bifallas. Ett bifall till detta yrkande skulle innebära att plenum inte respekterar den särskilda ordningen för hur sametingsordningen ändras. Som presidiet anfört bör lämpligen detta yrkande istället beaktas vid den kommande revideringen av sametingsordningen.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att avslå motionen.

Ärendet behandlas 2019-05-21 kl 11.31 – 12.00.

Behandling av ärendet återupptas 2019-05-21, kl 13.30

Håkan Jonsson återinträder

./. Daniel Holst lämnar motförslag enligt bilaga.

Hanna Sofie Utsi ersätter ledamoten Christina Åhrén
Johan Hedemalm ersätter ledamoten Daniel Holst

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden meddelar att förutom styrelsens förslag finns ett motförslag från Daniel Holst.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för styrelsens förslag eller bifall till eller avslag för Daniel Holst motförslag och finner att Sametinget godtagit styrelsens förslag.

Sametinget beslutar

att avslå motionen.

Elisabeth Kråik ersätter ledamoten Anders Kråik

§ 25 Motioner – *forts.*

Paulus Kuoljok ordförande

§ 25.2 M 529 – Regionarbetet - en möjlighet för ökat samiskt självbestämmande

Dokument
- Motion nr 529 av Oscar Sedholm, 2017-10-04, dnr 1.1.8-2017-1269
- Styrelseprotokoll 2017-11-12—14, § 175.27
- Styrelseprotokoll 2018-06-12—14, § 135.8
- Styrelseprotokoll 2018-12-12—14,§ 225.1
- Styrelseprotokoll 2019-01-23—24, § 15.2
- Plenumsprotokoll 2019-02-19—21, § 25.2

Föredragande: Peter Engström

Oscar Sedholm har den 4 oktober 2017 , inlämnat en motion där han yrkar

att Sametinget eftersträvar att delta direkt i arbetet med nya regioner, när arbetet med nya regioner åter aktualiseras i svensk politik, med syftet att öka samiskt självbestämmande i Sverige.

Styrelsen beslutade den 12-14 november 2017, § 175.27

att uppdra till kansliet bereda ärendet.

Styrelsen beslutade den 12-14 juni 2018, § 135.8

att uppdra till kansliet bereda ärendet ytterligare.

Styrelsen beslutade den 12 – 14 december 2018, § 225.1

att uppdra till kansliet beskriva hur Sametinget generellt är involverade i samhällsplaneringen,

att uppdra till kansliet utreda vad att-satsen i motionen innebär för Sametinget.

---

§ 25 Motioner – *forts.*

§ 25.2 M 529 – Regionarbetet - en möjlighet för ökat samiskt självbestämmande - *forts*

Regionreformen utgör ett exempel på en samhällsförändring som kan påverka det samiska folket och våra möjligheter att utöva och stärka vårt självbestämmande över vår ekonomiska, sociala och kulturella utveckling.

Alla förändringar i den etablerade svenska samhällsstrukturen innebär också att det samiska folkets möjligheter att utöva sin rätt till självbestämmande kan påverkas.

Det är viktigt att alla som verkar för de samiska frågorna fångar in kommande förändringar i syfte att i ett tidigt skede belysa de samiska aspekterna. I dagsläget sker det i allt ifrån föreskrivna remiss- och samrådsförfaranden till egna initiativ i anledning av att en fråga uppmärksammas på något annat sätt. Om en konsultationsordning kommer till stånd finns det befogad anledning att anta att Sametinget i högre grad än idag kommer att få avge sin syn och påverka i ett tidigare skede än vid dagens remiss- och samrådsförfaranden.

Hur frågan om regionreformering utvecklar sig i framtiden går inte att förutse. Styrelsen ser samtidigt inte några hinder emot att Sametinget eftersträvar att deltaga direkt i alla sådana arbeten som påverkar det samiska folket när dessa aktualiseras i svensk politik och att syftet med ett sådant deltagande har bäring på det samiska självbestämmandet. Med det sagt torde det egentligen inte föreligga något hinder att föreslå bifall till motionen.

Motionärens yrkande är emellertid hypotetiskt. Det förutsätter att frågan om *nya regioner* kommer att aktualiseras igen i den svenska politiken. Även om det är möjligt att så kan ske kan det samtidigt inte uteslutas att frågan istället återaktualiseras i annan form. Till exempel skulle det enligt styrelsen vara lika angeläget att verka för ett ökat samiskt självbestämmande om landsting och regioner skulle föreslås avskaffas. Vid ett sådant exempel missar motionärens yrkande målet. Av formella skäl ter det sig därför olämpligt att bifalla motionen och det ordagranna yrkandet i motionen bör därför avslås.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att avslå motionen.

---

§ 25 Motioner – *forts.*

§ 25.2 M 529 – Regionarbetet - en möjlighet för ökat samiskt självbestämmande - *forts*

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för styrelsens förslag och finner att Sametinget godtagit styrelsens förslag.

Sametinget beslutar

att avslå motionen.

Martin Lundgren återinträder

§ 25 Motioner –*forts.*

Paulus Kuoljok ordförande

§ 25.3 M 537 – Oppositionsråd

Dokument
- Motion nr 537 av Christina Åhrén, Josefina Skerk, Lars-Jonas Johansson, Lars-Paul Kroik 2018-05-24, dnr 1.1.8-2018-768
- Styrelseprotokoll 2018-06-12--14, § 135.13
- Styrelseprotokoll 2018-12-12—14, § 225.3
- Styrelseprotokoll 2019-01-23—24, § 15.2
- Plenumsprotokoll 2019-02-19—21, § 25.3

Föredragande: Peter Engström

Sametinget beslutade den 19 – 21 februari 2019, § 25.3, att bordlägga ärendet.

Christina Åhrén, Josefina Skerk, Lars-Jonas Johansson och Lars-Paul Kroik har inlämnat en motion där de yrkar;

att ett oppositionsråd skall inrättas omgående,

att oppositionsrådet endast skall innehålla oppositionens representanter,

att en ledamot och ersättare väljs från varje oppositionsparti eller efter varje oppositionspartis önskan.

Styrelsen beslutade den 12 – 14 juni 2018, § 135.13

att uppdra till kansliet bereda ärendet.

Styrelsen beslutade den 12 – 14 december 2018,§ 225.3

att uppdra till kansliet bereda ärendet vidare.

I svenska kommuner är det idag vanligt förekommande med ett oppositionsråd i kommunstyrelsen. Det förekommer också på motsvarande sätt inom landsting och regioner. Oppositionsrådets uppgift är i dessa fall att garantera oppositionens insyn och goda arbetsmöjligheter för oppositionen. Det kan ske genom att oppositionsrådets arbetsuppgift bestäms till att företräda oppositionen i olika sammanhang samt att ta emot, vidarebefordra ocl

§ 25 Motioner –*forts.*

§ 25.3 M 537 – Oppositionsråd – *forts.*

förankra information till samtliga oppositionspartierna. Om den funktionen fullgör uppdraget på heltid eller betydande del av heltid ska den enligt 4 kap 2 § kommunallagen (2017:725) ha benämningen *oppositionsråd*, om inte fullmäktige bestämt annan benämning.

Av motionärernas motivering framgår emellertid att med oppositionsråd avses inte en funktion i ordets vedertagna svenska betydelse. Istället avses en grupp bestående av företrädare för var och en av de partierna som inte är representerade i styrelsen.

Sametingets styrelse har enligt 2 kap 4 § sametingslagen (1992:1433) att 1. bereda och yttra sig i ärenden som skall handläggas av Sametinget, 2. handha den ekonomiska förvaltningen, 3. verkställa Sametingets beslut om verkställigheten inte uppdragits åt någon annan, 4. fullgöra de uppdrag som Sametinget överlämnat till styrelsen. Det ligger därför i sakens natur att styrelsen har löpande möten för att hantera styrelsen uppgifter.

Sedan styrelsen tillträde år 2017 har styrelsen vid ett flertal tillfällen bjudit in företrädare för Sametingets samtliga partier bland annat i samband med budgetberedningen. Detta har skett för att säkerställa och tillgodose oppositionens möjligheter till insyn.

Under 2018 framarbetade styrelsen ett förslag om att höja partistödet som antogs av plenum. Förslaget innebar att det sammanlagda partistödet för Sametingets partier höjdes med 37 procent. Genom höjningen av partistödet har även oppositionspartierna fått förstärkta möjligheter till att såväl inom sig som mellan sig utveckla sin politik.

Styrelsen vill förstärka Sametingets politiska organisation. Ett viktigt led i det arbetet är att förbättra möjligheterna till insyn i styrelsens angelägenheter. Styrelsen bedömer att ökade inslag av insyn och dialog mellan styrelse och opposition bättre främjar och stärker Sametinget. Av det skälet anser styrelsen att motionärernas förslag – trots att syftet med förslaget är bra – istället är kontraproduktivt. Styrelsen ser därför hellre att frågan om hur Sametingets politiska organisation ska stärkas tar sin utgångspunkt ifrån lösningar som innehåller inslag av insyn och dialog.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att avslå motionen.

---

§ 25 Motioner –*forts.*

§ 25.3 M 537 – Oppositionsråd – *forts.*

Lars-Jonas Johansson yrkar att motionen ska antas.

Ajournering 2019-05-21; kl 15.00 – 2019-05-22, kl 08.30.

./. Upprop av ledamöter enligt bilagd närvarolista nr 2, 2019-05-22; kl 08.30.
31 ledamöter är närvarande.

Johan Hedemalm ersätter ledamoten Håkan Jonsson
Agneta Rimpi ersätter ledamoten Josefina Skerk
Tomas Påve ersätter ledamoten Matti Berg
Peter Holmqvist ersätter ledamoten Oscar Sedholm
Elisabeth Kråik ersätter ledamoten Anders Kråik
Signar Holmström ersätter ledamoten Sten Wälitalo
Hanna Sofie Utsi ersätter ledamoten Christina Åhrén
Rolf Ohlson ersätter ledamoten Julia Wahlberg
Katarina Sevä ersätter ledamoten Martin Lundgren
Ronny Svarto ersätter ledamoten Lars Wilhelm Svonni
Carola Fjällström ersätter ledamoten Torkel Stångberg

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden meddelar att förutom styrelsens förslag finns ett motförslag från Lars-Jonas Johansson.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för styrelsens förslag om eler Lars –Jonas Johanssons förslag och finner att Sametinget godtagit styrelsens förslag.

Votering begärs.
Den som stöder styrelsens förslag svarar ja och den som stöder Lars-Jonas Johanssons motförslag svarar nej.
Vid öppen votering avges 16 ja-röster och 15 nej-röster. Sametinget har således godtagit styrelsens förslag.

Sametinget beslutar

att avslå motionen.

Daniel Holst reserverar sig skriftligen mot beslutet. Bilaga.
Lars-Jonas Johansson reserverar sig mot beslutet
Marie Persson Njajta och Landspartiet Svenska Samer reserverar sig skriftligen mot beslutet. Bilaga.
Ronny Svarto reserverar sig mot beslutet
Lars-Paul Kroik reservear sig mot beslutet

§ 25 Motioner – *forts.*

Paulus Kuoljok ordförande

§ 25.4 M 538 – Utbildning av Sametingets ledamöter i lagstiftningsförfarandet enligt svensk rätt, samt folkrättsliga begrepp och principer

Dokument
- Motion nr 538 av Torkel Stångberg 2018-05-24, dnra 1.1.8-2018-771
- Styrelseprotokoll 2018-06-12—14, § 135.14
- Presidieprotokoll 2018-10-19, § 11.1
- Styrelseprotokoll 2018-12-12—14,§ 225.4
- Styrelseprotokoll 2019-01-23—24, § 15.4
- Plenumsprotokoll 2019-02-19—21m § 15.4

Torkel Stångberg har inlämnat en motion där han yrkar;

att Sametinget beslutar att samtliga ledamöter och ersättare, vid 2 tillfällen under varje mandatperiod utbildas gemensamt i hur lagstiftningsförfarandet enligt svensk rätt fungerar,

att Sametinget beslutar att samtliga ledamöter och ersättare, vid 2 tillfällen under varje mandatperiod utbildas gemensamt om tillämpning, begrepp och principer enligt folkrätt och urfolksrätt.

Styrelsen beslutade den 12- 14 juni 2018, § 135.14

att uppdra till presidiet för yttrande.

Presidiet beslutade den 19 oktober 2018, § 11.1

att ställa sig positiv till den kompetenshöjning som motionären yrkat men ser det inte nödvändigt att det sker vid två tillfällen per mandatperiod och heller inte begränsat till nämnda områden. Presidiet föreslår att utbildningspaket utarbetas som kan användas vid varje ny mandatperiods andra plenum.

Styrelsen beslutade den 12 – 14 december 2018, § 225.4

att uppdra till kansliet bereda ärendet vidare

§ 25 Motioner – *forts.*

§ 25.4 M 538 – Utbildning av Sametingets ledamöter i lagstiftningsförfarandet enligt svensk rätt, samt folkrättsliga begrepp och principer – *forts.*

I likhet med presidiets inställning ställer sig även styrelsen positiv till kompetenshöjande åtgärder i form av utbildningar för Sametingets förtroendevalda. Sådana insatser kan ske löpande under en mandatperiod i form av t ex kurs eller seminarium i samband med plenums sammanträden. Ofta kan sådana seminarier ha koppling till ärenden som är aktuella i Sametingets plenum.

Styrelsen kan inte se att det är nödvändigt att utbildningen avgränsas till de ämnesbeskrivningar som motionären yrkar. Styrelsens ser inte heller att utbildningen till sin form måste vara styrd till ett fastställt antal tillfällen.

Styrelsen avser att till kommande mandatperiod utarbeta ett utbildningspaket som riktar sig till Sametingets förtroendevalda och att föra frågan om utformningen av detta i dialog med Sametingets presidium. Innehållsmässigt kommer en sådan utbildning med all sannolikhet ändå tangera de ämnesbeskrivningar som nämns i motionen. För närvarande går det dock inte att beskriva ett sådant utbildningspaket i detalj.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att avslå motionen.

Marie Persson Njajta yrkar att motionen ska antas.

Anders Kråik återinträder
Martin Lundgren återinträder

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden meddelar att förutom styrelsens förslag finns ett motförslag från Marie Persson Njajta.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för styrelsens förslag eller bifall till eller avslag för Marie Persson Njajtas motförslag och finner att Sametinget godtagit styrelsens förslag.

Votering begärs
Den som stöder styrelsens förslag svarar ja och den som stöder Marie Persson Njajtas motförslag svarar nej.
Vid öppen omröstning avges 17 ja-röster och 14 nej.

§ 25 Motioner – *forts.*

§ 25.4 M 538 – Utbildning av Sametingets ledamöter i lagstiftningsförfarandet enligt svensk rätt, samt folkrättsliga begrepp och principer – *forts.*

Sametinget beslutar

att avslå motionen.

Marie Persson Njajta meddelar att Landspartiet Svenska Samer reserverar sig skriftligen mot beslutet till förmån för eget förslag. Bilaga.

Anja Fjellgren Walkeapää ersätter ledamoten Jan Persson

Paulus Kuoljok ordförande

§ 26 Styrelsen och nämndernas redovisning till plenum

§ 26.1 Styrelsens redovisning till plenum

Dokument
- Styrelseprotokoll 2019-05-21—23, § 36.5.1

./. - Styrelsens redovisning för perioden februari – maj 2019

Styrelsen beslutar

att överlämna styrelsens redovisning till plenum.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att lägga styrelsens redovisning till handlingarna.

Håkan Jonsson återinträder
Mari-Louise Boman ersätter ledamoten Torkel Stångberg

Ajournering 2019-05-22 kl 14.45 – 2019-05-23, kl 08.30

./. Upprop av ledamöter enligt bilagd närvarolista nr 3, 2019-05-23; kl 08.30.
31 ledamöter är närvarande.

Johan Hedemalm ersätter ledamoten Håkan Jonsson
Agneta Rimpi ersätter ledamoten Josefina Skerk
Tomas Påve ersätter ledamoten Matti Berg
Peter Holmqvist ersätter ledamoten Oscar Sedholm
Signar Holmström ersätter ledamoten Sten Wälitalo
Rolf Ohlson ersätter ledamoten Julia Wahlberg
Ronny Svarto ersätter ledamoten Lars Wilhelm Svonni
Anja Fjellgren Walkeapää ersätter ledamoten Jan Persson
Mari-Louise Boman ersätter ledamoten Torkel Stångberg

Lars Miguel Utsi föreslår ändrad turordning av § 31 Giellagáldu och 32 Valärenden behandlas efter lunch.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för Lars Miguel Utsis förslag om ändrad turordning och finner att Sametinget godtagit detta.

Sametinget beslutar

att behandla § 31 Giellagáldu och § 32 Valärenden efter lunch den 23 maj 2019.

§ 26 Styrelsen och nämndernas redovisning till plenum – *forts.*

§ 26.1 Styrelsens redovisning till plenum

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för styrelsens förslag och finner att Sametinget godtagit styrelsens förslag.

Sametinget beslutar

att lägga styrelsens redovisning till handlingarna.

Erik-Oscar Oscarsson ersätter ledamoten Lars-Jonas Johansson
Karl-Einar Enarsson ersätter ledamoten Lars-Paul Kroik

§ 26 Styrelsen och nämndernas redovisning till plenum

§ 26.2 Nämndernas redovisningar till plenum

Dokument
- Styrelseprotokoll 2019-05-21—23, § 36.5.1

./. - Nämndernas redovisningar för perioden februari – maj 2019

Styrelsen beslutar

att överlämna nämndernas redovisningar till plenum.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att lägga nämndernas redovisningar till handlingarna.

Katarina Sevä ersätter ledamoten Martin Lundgren

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för styrelsens förslag och finner att Sametinget godtagit styrelsens förslag.

Sametinget beslutar

att lägga nämndernas redovisningar till handlingarna.

Jan Persson återinträder
Carola Fjällström ersätter ledamoten Torkel Stångberg

Paulus Kuoljok ordförande

§ 27 Budget 2019

Dokument
- Styrelseprotokoll 2018-10-09--12, § 160.2
- Styrelseprotokoll 2018-11-05, § 200
- Presidieprotokoll 2018-11-05, § 3
- Styrelseprotokoll 2018-12-12—14, § 213.2
- Styrelseprotokoll 2019-01-23—24, § 4.1
- Budgetpropositionen 2019 – valda delar
- Regleringsbrev för budgetåret 2019 avseende Sametinget m fl dnr 1.3.7-2018-1613
- Förslag till Budget 2019
- Plenumsprotokoll 2019-02-19--21, § 7
- Styrelseprotokoll 2019-02-21, § 30.1
- Styrelseprotokoll 2019-05-21—23, § 37.1

./. - Budget 2019

./. - Från Riksrevisionen.Revisionsberättelse för Sametinget 2018, 2019-03-22, dnr 2.3.1-2019-330

Föredragande: Malin Mäkelä, Anja Taube, Per-Olof Nutti

De år då riksdagsval hålls i september ska budgetpropositionen lämnas till riksdagen senast två veckor efter riksmötets öppnande. Om detta till följd av ett regeringsskifte inte är möjligt, ska budgetpropositionen lämnas inom tre veckor efter det att en ny regering har tillträtt, dock senast den 15 november.

Sametingets nämnder har lämnat in respektive budgetäskanden för 2019.

Styrelsen beslutade den 9 – 12 oktober 2018, § 160.3 , att bereda ärendet vidare.

Styrelsen beslutade den 5 november 2018, § 200

att föreslå presidiet komplettera plenums föredragningslista den 13-16 november med följande ärende:

Preliminära budgetramar för budgetåret 2019.

Sametinget behandlade inte förslaget om extra ärendet den 13-16 november 2018, på grund av att en ledamot var däremot , § 40 Sametingsordningen.

Riksdagen har beslutat om riksdagens budget den 13 december.
Sametingets budget beräknas utifrån utifrån Riksdagens budgetproposition och Sametingets regleringsbrev.

Budgetberedning med representanter från Sametingspartierna som inte är i styrelsen samt nämndernas ordföranden ägde rum den 14 december.

§ 27 Budget 2019 – *forts.*

Styrelsen beslutade den 12 -14 december 2019

att uppdra till kansliet bereda ärendet vidare.

Styrelsen beslutade den 23 -24 januari 2019, § 4.1

att överlämna budget för 2019 enligt förslag.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att fastställa följande budgetramar för Sametinget för budgetåret 2019:

3:1 Sametinget	
ap.1 Sametinget	53 001 tkr
ap.3 Samefonden	1 500 tkr
1:2 Bidrag till allmän kulturverksamhet, utveckling samt internationellt kulturutbyte och samarbete	
ap.5 Anslag Samisk kultur	17 878 tkr
1.22 Främjande av rennäringen	113 915 tkr
7.1 och 7.2 Åtgärder för nationella minoriteter	
ap. 12 nationellt uppföljningsansvar	2 200 tkr
ap.13 statsbidrag kommuner och landsting	23 150 tkr
ap.14 samiska språkcentrum	6 000 tkr
ap.15 hemsida nationella minoriteter	1 200 tkr

att uppdra till styrelsen besluta om budgetdispositioner enligt bilaga.

Sametinget beslutade den 19 -21 februari, § 7;

att Sametinget fastställer budgetramar för Sametinget för budgetåret 2019,

att uppdra till styrelsen att besluta om budgetdispositioner för 2019 med de korrigeringar som redovisats i plenum,

att budgetramar och budgetdispositioner inklusive korrigeringar redovisas till plenum i maj 2019.

---

§ 27 Budget 2019 – *forts.*

Styrelsen beslutade den 21 februari, § 30.1

att uppdra till kansliet bereda ärendet,

att besluta i ärendet vid telefonsammanträde.

Styrelsen beslutar

./. att fastställa budgetdispositioner/budget enligt bilaga.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att lägga informationen till handlingarna.

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för styrelsens förslag och finner att Sametinget godtagit styrelsens förslag.

Sametinget beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

./. Daniel Holst m fl lämnar reservation enligt bilaga.

Paulus Kuoljok ordförande

§ 28 Ekonomiska förmåner för förtroendevalda i Sametinget

Dokument
- Plenumsprotokoll 2010-10-26—28 § 54
- Förordning om resor och ersättningar för förtroendevalda i Sametinget
- Styrelseprotokoll 2014-01-21--23, § 3.5
- Styrelseprotokoll 2017-05-23, § 83
- Styrelseprotokoll 2017-08-31, § 122
- Styrelseprotokoll 2017-09-12--13, § 128
- Styrelseprotokoll 2017-10-04—05, § 142
- Styrelseprotokoll 2018-01-15—17, § 4
- Styrelseprotokoll 2018-10-09—12, § 161
- Förslag
- Plenumsprotokoll 2018-11-13—16,§ 48
- Styrelseprotokoll 2019-02-19—21, § 38

./. - Ekonomiska förmåner med synpunkter enligt beslut om återremiss
./. - PM
./. - Förslag Ekonomiska förmåner för förtroendevalda i Sametinget

Föredragande: Peter Engström

Sametinget beslutade den 13- 16 november 2018, § 48, att återremittera ärendet.

Revidering av Förordning om resor och ersättningar för förtroendevalda i Sametinget.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

./. att anta Ekonomiska förmåner för förtroendevalda i Sametinget enligt bilaga.

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för styrelsens förslag och finner att Sametinget godtagit styrelsens förslag.

Sametinget beslutar

att anta Ekonomiska förmåner för förtroendevalda i Sametinget enligt bilaga.

Paulus Kuoljok ordförande

§ 29 Klimatstrategi

Dokument
- Styrelseprotokoll 2018-04-11—13, § 68
- Styrelseprotokoll 2018-06-12—14, § 127
- Styrelseprotokoll 2018-12-12—14,§ 233
- Styrelseprotokoll 2019-01-23—24, § 18
- Remiss till Sametingets partier och samiska riksorganisationer 2019-02-06, dnr 1.2.2-2019-230
- Yttande från Sámiráđđi/Samerådet 2018-02-27, dnr 1.2.2-2019-230
- Yttrande från Landspartiet Sv Samer 2019-02-28, dnr 1.2.2-2019-230
- Yttrande från Sáminuorra 2019-02-28, dnr 1.2.2-2019-230
- Yttrande från Landsförbundet Sv Samer 2019-03-01, dnr 1.2.2-2019-230
- Styrelseprotokoll 2019-02-19--21, § 45

./. - Klimatanpassning, handlingsplan för samiska näringar och samisk kultur
./. - Förslag till klimatstrategi

Föredragande: Anne Walkeapää, Marita Stinnerbom

Styrelsen beslutade den 11 – 13 april 2018, § 68

att uppdra till kansliet tillsammans med nämndsansvariga i styrelsen ta fram de underlag som redan finns skyndsamt se till att en klimatstrategi tas fram i vilken konkreta åtgärder och insatser redovisas hur rennäringen och samiska näringar ska kunna hantera konsekvenserna av klimatförändringarna på kort och lång sikt.

Styrelsen uppdrog till kansliet att tillsammans med ansvariga i näringsnämnden och rennäringsnämnden att utforma en klimatstrategi i vilken konkreta åtgärder och insatser redovisas hur rennäringen och samiska näringar ska kunna hantera konsekvenserna av klimatförändringar på kort och lång sikt.

Sametingets har beviljat medel till fem pilotarbeten kring klimatanpassning. Samebyarna ska ta fram klimat och sårbarhetsanalyser och handlingsplaner för klimatanpassning. Kansliet har en handlingsplan för klimatanpassning och prioriterade åtgärder.

En tidsplan har upprättats för arbetet med klimatstrategi. Gruppen har även utökats med Sametingets styrelseordförande eftersom han har det övergripande ansvaret för klimatfrågan.

Tidsplan :
Deltagande på SSR klimatseminarie den 30 maj
Möte via skype 21 juni
Utkast till klimatstategi till styrelsen
Förankring/ inspel med organisationer i augusti efter semester.

Uppdrag till kansliet färdigställa dokumentet för behandling i nämnderna
Styrelsen behandlar ärendet i januari 2019

§ 29 Klimatstrategi – *forts.*

Ärendet behandlas i plenum 2019

Styrelsen beslutade den 12 -14 juni 2018, § 127

att uppdra till kansliet färdigställa dokumentet för behandling i nämnderna ,

att styrelsen behandlar ärendet i januari 2019,

att ärendet behandlas i plenum 2019.

Styrelsen beslutade den 12 -14 december 2018, § 233

att uppdra till kansliet bereda ärendet vidare,

att behandla ärendet vid telefonsammanträde.

Styrelsen beslutade den 23 -24 januari 2019, § 18;

att remittera förslaget till Sametingspartierna och de samiska riksorganisationerna,

att remisstiden är till och med den 28 februari 2019,

att behandla ärendet vid styrelsesammanträdet i april 2019.

Yttranden har inkommit från Landsförbundet Svenska Samer, Landspartiet Svenska, Samer, Sáminuorra och Sámiráđđi/Samerådet.

För att få en helhetsbild av Sametingets klimatanpassningsarbete behöver man läsa både klimatstrategin och Sametingets handlingsplan för klimatanpassning.

Det finns en nationell strategi för klimatanpassning prop 2017/18:163.
Förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanspassningsarbete som trädde i kraft 2019; innebär att Sametinget årligen ska redovisa sitt arbete med klimatanpassning samt minst vart femte år uppdatera handlingsplanen och klimat- och sårbarhetsanalysen.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

./. att anta Sametingets politiska ställningstagande angående klimatstrategi enligt bilaga.

§ 29 Klimatstrategi – *forts.*

Lars Jon Allas återinträder
Inger Baer-Omma ersätter ledamoten Karin Vannar
Karl-Einar Enarsson ersätter ledamoten Lars-Paul Kråik

./. *Lars Miguel Utsi lämnar tilläggsförslag enligt bilaga.*

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden meddelar att förutom styrelsens förslag finns ett tilläggsförslag från Lars Miguel Utsi

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för styrelsens förslag och finner att Sametinget godtagit styrelsens förslag.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för Lars Miguel Utsis tilläggsförslag och finner att Sametinget godtagit Lars Miguels tilläggsförslag.

Sametinget beslutar

./. att anta Sametingets politiska ställningstagande angående klimatstrategi enligt bilaga,

att uppdra till styrelsen att uppdatera "klimatanpassning – handlingsplan för samiska näringar och samisk kultur" i enlighet med Sametingets politiska ställningstagande angående klimatstrategi.

§ 30 OECD - utredningen

Dokument
- Styrelseprotokoll 2018-02-08, § 26
- Styrelseprotokoll 2018-10-09—12, § 188
- 2018-12-12—14, § 235
- http://www.oecd.org/development/linking-the-indigenous-sami-people-with-regional-development-in-sweden-9789264310544-en.htm

./. - Linking the Indigenous Sami People wirh Regional Development in Sweden – High lights

./. - Sammanfattning av OECD-rapport Flyer Samer och regional utveckling
- Styrelseprotokoll 2019-04-09—11, § 63

Föredragande: Per-Olof Nutti, Ingela Nilsson

OECD genomför en studie av ursprungsbefolkningars koppling till och del i regionala utvecklingsprojekt. Syftet med studien är att utveckla policyrekommendationer som förbättrar den ekonomiska utvecklingen för samer i Sverige och bättre integrera samisk näringslivsutveckling med regionala för landsbygdsutveckling.

OECD genomförde delvis sin studie på plats i Sverige 19-23 februari. De besökte näringsdepartementet i Stockholm och träffade förutom Sametinget och samiska organisationer samt samebyar, ett brett spektrum av intressenter från regioner, kommuner, privata sektorn och akademiker i Luleå, Gällivare, Jokkmokk, Storuman och Lycksele.

Studien på plats i Sverige genomfördes i form av intervjuer och workshops och behandlar olika tematiska områden. Målet med studien är även att främja en politisk dialog mellan nyckelaktörer i landsbygdspolitiken och samiska samhället.

Styrelseordföranden, rennäringsnämndens och näringsnämndens ordförande deltog vid mötet i Stockholm den 19 februari. Resterande veckan Sametingets tjänstemän.

Styrelsen beslutade den 8 februari 2018, § 188

att lägga informationen till handlingarna.

OECD:s ansvariga kommitté fattar beslut om att anta rapporten i Paris den 6 november 2018.

Diskussion om strategi för användning av rapporten.

Styrelsen beslutade den 9 – 12 oktober 2018, § 188

att lägga informationen till handlingarna.

---

§ 30 OECD – utredningen - *forts.*

Styrelsen beslutade den 12 – 14 december 2018, § 235

att uppdra till kansliet tillsammans med näringsansvarige i styrelsen följa upp rapporten.

Den 27 mars 2918 lanserades OECD-rapporten; Linking the Indigenous Sami People with regional and rural development in Sweden.

De huvudsakliga samiska affärssektorerna är renskötsel, turism och den kulturella sektorn och andra landsbygdsnäringar. Rapporten gör djupdykning i dagens situation för samiskt näringsliv, identifierar problem och ger konkreta genomförbara förslag hur både regering, regioner, länsstyrelser oh kommuner kan förbättra samernas möjligheter till förbättrade möjligheter till inflytande till landsbygdsutveckling.

De viktigaste rekommendationerna är;

1. Att förbättra insamling och åtkomst av data om samiskt näringsliv

2. Att förstärka policies och program

3. Att stärka kopplingarna mellan samerna och regionalt utvecklingsarbete.

Styrelsen beslutar

att implementera rapporten i alla berörda nämnder,

att informera om rapportens innehåll för kansli och plenum,/nämnder,

att bjuda in regionala företrädare för en första träff ang. rapportens slutsatser Tema: samarbete o samverkan framtida RUS

att uppdra till kansliet att arbeta vidare på den interna genomförandestrategin

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att lägga informationen till handlingarna.

§ 30 OECD – utredningen - *forts.*

Johan Hedemalm ersätter ledamoten Oscar Sedholm

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag för styrelsens förslag och finner att Sametinget godtagit styrelsens förslag.

Sametinget beslutar

att lägga informationen till handlingarna.

§ 31 Giellagáldu

Dokument
- SPR råd 2011-10-29, sak 3/2011
- Plenumsprotokoll 2011-11-06—08, § 62
- Styrelseprotokoll 2013-05-17, § 76.2
- Styrelseprotokoll 2014-05-21, § 76.1
- SPR:s styrelseprotokoll 2014-08-20—21, SPR s 21/2014
- SPR:s styrelseprotokoll 2014-11-03, SPR s 48/2014
- Styrelseprotokoll 2014-12-09--11, § 174.2
- SPR:s styrelseprotokoll 2015-08-27,SPR s 75/2015
- Styrelseprotokoll 2018-02-08; § 24.1
- Styrelseprotokoll 2018-04-11—13, § 93
- Från Kulturdepartementet. Regeringsbeslut 2018-04-19, dnr 1.3.8-2018-681
- Styrelseprotokoll 2018-06-12—14, § 153
- Slutrapport 2018-681
- Språknämndsprotokoll 2019-02-05, § 6.2
- Styrelseprotokoll 2019-04-09—11, § 74
- Styrelseprotokoll 2019-04-23, § 89

Föredragande: Marie Louise Allas

Styrelsen beslutade den 2 februari 2018, § 24.1

att uppdra till kansliet att inom nuvarande budgetramar utreda och se över förslag till lösningar för att klara Giellagaldus verksamhet under verksamhetsåret 2018,

att fortsätta arbetet med att finna lösningar för en permanent verksamhet av Giellagaldu.

Samnordiska språkarbetet fortsätter under 2018 i samverkan i Sametingen i Finland och Norge.

Styrelsen beslutade den 11 – 13 april 2018, § 93

att uppdra till språknämnden bereda Giellagaldus framtida verksamhet .

Kulturdepartementet beviljade den 18 april 2018 Sametinget 1 000 000 kronor i bidrag för att tillsammans med Sametingen i Norge och Finland möjliggöra inrättandet av en struktur för ett Nordiskt samiskt kunskaps- och expertorgan med ansvar för att driva språkvård, ge råd i språkfrågor, normera språk och godkänna nya termer.

Slutrapport ska lämnas senast den 15 februari 2019.

---

§ 31 Giellagáldu - *forts.*

Sametinget fick i 2018 en miljon kronor i extra anslag till Giellagáldu för att klara verksamheten efter att interregprojektet som drev Giellagáldu avslutades under våren. Medlen ska redovisas till departementet senast 15 februari.

Styrelsen beslutade den 12 -14 december 2018, § 153

att överlämna rapporten med den ekonomiska redovisningen.

Information om Giellagáldus fortsatta verksamhet och vilka åtgärder som behöver vidtas.

Styrelsen beslutade den 9 – 11 april 2019, § 74

att behandla ärendet vid plenum i maj 2019,

att uppdra till kansliet bereda ärendet vidare,

att besluta i ärendet vid telefonsammanträde den 23 april kl 09.00.

Historik
Under perioden 1971- 2011 hade Samisk Språknemd/Sámi Giella Lávdegoddi (SGL) ansvar för nordiskt samisk språkarbete. SGL var samefolkets gemensamma beslutsorgan i frågor som berörde samiska språk. Verksamheten i SGL motsvarade inte de behov och utmaningar som de samiska språken stod för. SGL:s språksektioner hade lite aktiviteter och samarbetet mellan de olika språksektioner var begränsat. Orsaken var bristande resurer, såväl personella som ekonomiska. Verksamheten hade två anställda och var administrativt underställd Samerådet under period 1971-1996.

År 1997 beslutade Sametingen i Finland, Norge och Sverige att omorganisera språksamarbetet och lägga verksamheten under Sametingen, avtalet för det nordiska samarbette blev underskrivet i Trondheim år 1997. Utgångspunkt i avtalet var att sätta igång ett projekt som skulle utreda organiseringen av språksamarbetet.

Utredningen "Felles samisk språkarbeid", blev färdigt 31 maj 1998. De samiska parlamenten i de tre länderna behandlade och beslutade följa rapportens förslag om hur man skulle organisera språksamarbetet. Resultatet blev inrättande av Samisk språknemnd.

Sametingen i Finland, Norge och Sverige etablerade år 2000 ett gemensamt organ för parlamentariskt samarbete, Samisk parlamentarisk råd (SPR). Administrationen av Samisk språknemnd låg under SPR år 2002. Verksamheten finansierades av de tre sametingen Norge, Sverige och Finland.

§ 31 Giellagáldu - *forts.*

SPRs styrelse upprättade 2007 en arbetsgrupp, vars mandat var att föreslå en ny organisering för samiskt språksamarbete. Rapporten "Forslag til ny organisering av samisk språksamarbeid innenfor sametingenes ansvarsområder" blev färdigt i augusti 2008. I denna rapport framkom det att man måste stärka det samiska språksamarbetet både språkpolitiskt och på fackmässigt plan. SPRs arbetsgrupp föreslog att på ett fackmässigt plan fanns det behov av ett gemensamt samiskt språkorgan.

På grund av avsaknad av finansiering och för att få till ett nordiskt språksamarbete genomförde Sametingen i Finland, Norge och Sverige genom SPR ett försprojekt 2011, "SáFá-utredningen om etablering av nordisk språkfagcenter" med avsikt att;

1. utarbeta en utredning om etablering av ett nordiskt språk- och kompetenscenter och
2. utarbeta en ansökan till finansiering av ett förprojekt för centret.

Rapporten "Inrättande av en samnordisk forsknings- och yrkes/resurscentral för det samiska språket" blev färdig i september 2011. Plenum i SPR godkände projektet i november 2011.

Sametingen och SPR genomförde projektet "Etablering av Nordisk samisk fag- og ressurssenter" under perioden 2013-01-01-2014-06-30. Under detta projekt etablerades ett nordiskt samisk språk- och kompetenscenter. Samisk språknemnd, som i perioden 1971-2011 var det samiska folkets högsta beslutsmyndighet för samiska språk, ersattes av *Sámi Giellagáldu*.

Sámi Giellagáldus verksamhet
De respektive Sametingen i Finland, Norge och Sverige arbetade för att få varaktig finansiering av Sámi Giellagáldu, men misslyckades. Det var orsak till varför etablering av Sámi Giellagáldu uteblev som permanent verksamhet. På grund av utebliven varaktig finansiering till verksamhet av Sámi Giellagáldu, har Sametingen löst finansiering genom tre olika Interreg-projekt.

Projekten har medfört att det funnits ett nordiskt språksamarbete och att det gränsöverskridande språksamarbetet existerat, om än av tillfällig karaktär. Sametingen genomförde det tredje Interreg-projekt, *"Videreføring av Sámi Giellagáldu" under period* 2015-08-01– 2018-05-31. Därefter fick Sametinget i Sverige 1 miljon kronor i bidrag av kulturdepartementet för andra halvåret 2018.

Från juni 2018 har verksamheten av Sámi Giellagáldu fungerat med reducerade resurser som tillfällig lösning. Verksamheten av Sámi Giellagáldu fortsätter som tillfällig lösning genom samarbetsavtal mellan Sametingen. Sametinget i Finland leder det gemensamma gränsöverskridande språksamarbetet på samma sätt som under Interrreg projekten. Sametingen har ett gemensamt ansvar för genomföring och finansiering av Sámi Giellagáldu.

§ 31 Giellagáldu - *forts.*

Samarbetsavtalet reglerar verksamheten såväl hur det ska praktiskt genomföras som hur det ska finansieras. Den pågående verksamheten följer den organisering som fanns under projekttid även om Sámi Giellagáldu inte längre kan ses och kallas för projekt. Resursfördelning från respektive Sameting är utifrån respektive Sametings förmåga och avser Sámi Giellagáldus verksamhet och finansiering året ut. Sametingen bibehåller Sámi Giellagáldus verksamhet men men mindre kapacitet under 2019 som är avtalstid för pågående samarbetsavtal

Förutom att Sámi Giellagáldus verksamhet behöver varaktig finansiering så har dagens organisering utmaningar kring att ledningsstruktur och nuvarande organisering skapar oklarheter.

Sámi Giellagáldus verksamhet är idag vad gäller beslut underordnat SPR. Det är SPR som beslutar i frågor gällande Sámi Giellagáldu, t ex stadgar och arbetsordningar men även vilka som ska sitta i språksektioner efter förslag av Sametingen.

Sámi Giellagáldu är etablerat av Sametingen i Finland, Norge och Sverige för att stärka och utveckla språksamarbetet, stärka och utveckla de samiska språken så att hänsyn tas till de olika språkens behov, utmaningar och förutsättningar så att det berikar språken och säkrar framtiden. Sámi Giellagáldu har till uppgift att utveckla samiska språket genom normering av ny terminologi och normera skriftspråket. Sámi Giellagáldu ska fungera som samnordiskt gemensamt samiskt språkorgan och som ett högsta språkliga organ som fattar beslut inom språkliga ämnesfrågor gällande samiska språket.

Dagens organisering av Sámi Giellagáldu har utmaningar gällande samordning av arbetsledning och övrig ledningsstruktur. Idag är medarbetarna anställda av respektive Sameting och ska följa egna arbetsgivares regelverk. Verksamhetens budget ligger på olika Sameting och beslutande rätt i Sámi Giellagáldus verksamhet kring budgetfrågor hanteras i respektive Sameting. Arbetsgivar- och budgetansvar ligger på respektive Sameting men arbetsledning och arbetets utformning av arbetsuppgifter utgår från Sámi Giellagáldu. Det skapar för medarbetare oklarheter då arbetsgivaransvar och arbetsledning inte är samma och arbetsledning inte har något att säga om kostnader som finns i verksamhet. Arbetet som pågått i projektform och andra tillfälliga lösningar gör att det blir svårt att få kontinuitet i arbetet och det försvårar också att rekrytera kompetens.

Sametingen har lyft behovet av att få en verksamhet i Sámi Giellagáldu som är varaktig och organiserad så att arbetsledning, budgetfrågor och arbetsgivarroll hanteras i ett och samma organ.

Arbete med att få varaktig finansiering och enhetlig organisation
Sámi Giellagáldu har varit en återkommande punkt på dagordningen i de möten nordiska ministrar med ansvar för samiska frågor och Sametingens presidenter har årligen. Likaså i årliga möten som Nordiska ämbetsmannaorganet för samiska frågor (NÄS) har.

§ 31 Giellagáldu - *forts.*

Under mötet 2014 i Helsinki mellan de nordiska sameministrarna och sametingspresidenterna blev det beslutat att ministrarna och sametingspresidenterna stöttar samnordiskt språksamarbete. På detta möte blev det bestämt att NÄS ska utreda ett förslag till organisering av ett nordiskt språksamarbete.

NÄS uppmanade i maj 2015 SPR att utarbeta förslag till organisering av ett samnordiskt samiskt språksamarbete, arbetet skulle pågå till 1 mars 2016.
Påföljande NÄS möte i juni 2016 informerade projektledaren för Sámi Giellagáldu om Sámi Giellagáldus verksamhet som då var ett Interreg-projekt. Samtliga Sameting underströk vikten av kontinuitet i arbetet med den verksamhet som är i Sámi Giellagáldu. Den norska delegationen stöttade Sametingens uttalande om betydelse av att få varaktig finansiering för att säkra kontinuitet i Sámi Giellagáldus arbete. NÄS föreslog att Giellagáldu skulle tas med på dagordningen till nästa möte mellan ministrar och sametingspresidenter.

Vid mötet mellan ministrar och sametingspresidenter den 8 november 2016 i Stockholm var Sámi Giellagáldu med på dagordningen. I protokollet från mötet 2016 framgår att ministrarna och sametingspresidenterna vill främja samarbete över landsgränserna om fastställande av samiska språknormer och samisk terminologi och därför uppdrar till NÄS att utarbeta förslag på hur arbetet med de utmaningar som finns för samiska språkens normeringar och terminologi terminologi ska lösas från halvårskiftet 2018. Tidpunkten halvårskiftet 2018 valt utifrån att det tredje Interreg projektet skulle vara avslutat och Sámi Giellagáldu skulle åter stå utan finansiering.

Nordiska ämbetsmannaorganet för samiska frågor (NÄS) hade möte 28 augusti 2018 i Karasjok. På mötet avhandlades åter samnordiska språkarbetet, Sámi Giellagáldu. Under mötet påminde Sametinget i Norge om det som uppdragits till NÄS i samband med mötet den 8 november 2016 mellan ministrar med ansvar for samiska frågor och sametingspresidenterna i Finland, Norge og Sverige. NÄS mötet beslutade att utse en arbetsgrupp med representanter från Sametingen och departementen för att utreda Sámi Giellagáldus framtida organisationsform och finansiering. Arbetetsgruppens mandat diskuterades och bifogades protokoll.

I möte mellan ministrar och sametingspresidenter 26 november 2018 i Oslo framkom att ministrarna och sametingspresidenterna värdesatte samiska språkens betydelse för samisk identitet och kulturell mångfald och upprepade sitt stöd för ett gemensamt samnordiskt samiskt språksamarbete. Ministrarna och sametingspresidenterna ställde sig positiva till förslag om organisationsform från arbetsgruppen innan 1 maj 2019.

Arbetsgruppens arbete
Arbetsgruppen påbörjade sitt arbete med möte i Oslo januari 2019 och har totalt haft två fysiska möten och ett skypemöte. Arbetet kommer att redovisas i rapportform och den beräknas vara klar 1 maj, därefter avslutas arbetsgruppen arbete.

§ 31 Giellagáldu - *forts.*

Arbetet har pågått med att kartlägga vilka kriterier som skall vara utgångspunkt då man tittar på organisationsform. Vid första mötet kom arbetsgruppen fram till följande kriterier:

- Långsiktighet och förutsägbarhet
- Sametingen säkras tillräcklig politisk styrning och kontroll över organisationens ramar
- Transparans i ekonomi och beslut
- Stark fackmannamässig organisation
- Enhetligt ledarskap
- Effektivitet och flexibilitet
- Snar etablering

Utgångspunkterna i det samnordiska språkarbetet ska vara att organets styrelse har representation av vardera lands Sameting och att i verksamhet beaktas de samiska språk som finns i respektive land samt att förutsättning för nordiskt samiskt språkorgan är att alla tre länder är med i arbetet.

Arbetsgruppen har fått presenterat totalt sju organisationsmodeller och vid andra mötet enades gruppen om att gå vidare med fem av dem och värdera dessa utifrån de organisationskriterier som utarbetats i tidigare skede. Utifrån presentationerna så har arbetsgruppen individuelllt och gemensamt värderat svagheter och styrkor. Arbetsgruppens arbete presenteras i rapportform.

Ministrarna och sametingspresidenterna har i november 2018 bett NÄS om att rekommendera en framtida organisationsform baserat på arbetsgruppens arbete i fråga. Kommande NÄS möte planeras till 3 juni och där ska rapporten behandlas inför kommande möte mellan ministrar med ansvar för samiska frågor i Finland, Norge och Sverige samt sametingspresidenterna.

Styrelsen föreslår Sametinget besluta

att Sametinget anser det som viktigt att Sámi Giellagáldu blir ett permanent nordiskt normeringsorgan för de samiska språken, och att det blir ett språkligt samarbetsorgan över riksgränserna,

att Sametinget ger Samiskt Parlamentariskt Råds kommande plenum fullmakt att fastställa en organisationsform för Sámi Giellagáldu med följande villkor:

- Sámi Giellagáldu etableras som en permanent institution såframt alla tre Sametingen ansluter sig till detta.
- Det samiska självbestämmandet säkras med att det för Sámi Giellagáldu väljs en styrelse där varje Sameting utser två ledamöter och två ersättare.
- Varje Sameting utser sina styrelseledamöter och ersättare utifrån respektive Sametings förfaringssätt.
- Institutionen ska ha verksamma språkmedarbetare så att man i normeringsarbetet kan beakta majoritetsspråkens påverkan i alla tre länder, och ta hänsyn till alla samiska språkvarieteters särskilda behov och utmaningar.

att detta ärende läggs fram på Samiskt Parlamentariskt Råds nästkommande plenum/rådsmöte.

§ 31 Giellagáldu - *forts.*

Håkan Jonsson återinträder
Lars-Jonas Johansson återinträder
Lars-Paul Kroik återinträder
Inger Baer-Omma ersätter ledamoten Karin Vannar

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden ställer proposition för bifall till eller avslag till styrelsens förslag och finner att Sametinget godtagit styrelsens förslag.

Sametinget beslutar

att Sametinget anser det som viktigt att Sámi Giellagáldu blir ett permanent nordiskt normeringsorgan för de samiska språken, och att det blir ett språkligt samarbetsorgan över riksgränserna,

att Sametinget ger Samiskt Parlamentariskt Råds kommande plenum fullmakt att fastställa en organisationsform för Sámi Giellagáldu med följande villkor:
- Sámi Giellagáldu etableras som en permanent institution såframt alla tre Sametingen ansluter sig till detta.
- Det samiska självbestämmandet säkras med att det för Sámi Giellagáldu väljs en styrelse där varje Sameting utser två ledamöter och två ersättare.
- Varje Sameting utser sina styrelseledamöter och ersättare utifrån respektive Sametings förfaringssätt.
- Institutionen ska ha verksamma språkmedarbetare så att man i normeringsarbetet kan beakta majoritetsspråkens påverkan i alla tre länder, och ta hänsyn till alla samiska språkvarieteters särskilda behov och utmaningar.

att detta ärende läggs fram på Samiskt Parlamentariskt Råds nästkommande plenum/rådsmöte.

§ 32 Valärenden

Paulus Kuoljok ordförande

§ 32.1 Fyllnadsval – 1:e vice ordförande

Dokument
- Plenumsprotokoll 2018-08-29, 09-01, § 6
- Begäran om entledigande från Mona Persson 2018-03-16, dnr 1.1.1-2018-453
- Valberedningens protokoll 2018-05-22, - 24, § 3
- Plenumsprotokoll 2018-05-23—25, § 37.2
- Valberedningens protokoll 2018-11-12, § 3
- Plenumsprotokoll 2018-11-13—16, § 53.1
- Valberedningens protokoll 2019-02-19, - 21, § 3

Mona Persson begär entledigande från uppdraget som 1:e vice ordförande i Sametinget.

Sametingets plenum konstaterade den 23 – 25 maj 2018, 11 – 13 november 2018 och 19 – 21 februari 2019 att inget val kunde genomföras då inget förslag till fyllnadsval lämnats.

Valberedningen konstaterar den 23 maj 2019, § 3

att inget förslag finns till 1:e vice ordförande.

Valberedningen föreslår Sametinget besluta

att utse 1:e vice ordförande efter att förslag lämnas från partiet Jakt- och fiskesamerna.

Paragrafen justeras omedelbart

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden frågar om det finns några förslag till 1:e vice ordförande.

Ordföranden konstaterar att val inte kan genomföras av 1:e vice ordförande.

§ 32 Valärenden – *forts*

Paulus Kuoljok ordförande

§ 32.2 Fyllnadsval – 3:e vice ordförande

Dokument
- Plenumsprotokoll 2018-08-29, 09-01, § 6
- Begäran om entledigande från Daniel Holst 2018-03-16, dnr 1.1.1-2018-456
- Valberedningens protokoll 2018-05-22, - 24 § 4
- Plenumsprotokoll 2018-05-23—25, § 37.3
- Valberedningens protokoll 2018-11-12, § 4
- Plenumsprotokoll 2018-11-13—16, § 53.2
- Valberedningens protokoll 2019-02-19,-21 § 4

Daniel Holst begär entledigande från uppdraget som 3:e vice ordförande i Sametinget.

Sametingets plenum konstaterade den 23 – 25 maj 2018, 11 – 13 november 2018 och 19 – 21 februari 2019 att inget val kunde genomföras då inget förslag till fyllnadsval lämnats.

Valberedningen konstaterar den 23 maj 2019, § 4;

att inget förslag finns till 3:e vice ordförande.

Valberedningen föreslår Sametinget besluta

att utse 3:e vice ordförande efter att förslag lämnas från partiet Jakt- och fiskesamerna.

Paragrafen justeras omedelbart

Ordföranden förklarar debatten avslutad.

Ordföranden frågar om det finns några förslag till 3:e vice ordförande.

Ordföranden konstaterar att val inte kan genomföras av 3:e vice ordförande.

Karin Vannar återinträder
Inger Baer-Omma ersätter ledamoten Lars Jon Allas

§ 32 Valärenden – *forts.*

Paulus Kuoljok ordförande

§ 32.3 Återkallande av uppdraget som rennäringsnämndens ordförande

Dokument
- Plenumsprotokoll 2019-05-21—23, § 23

Daniel Holst m fl har inlämnat yrkande om återkallande av uppdraget som rennäringsnämndens ordförande:

att Sametinget prövar om rennäringsnämndens ordförande fortfarande har stöd av den politiska majoriteten och prövar där med att återkalla uppdraget på grund av bristfälligt arbete i rovdjursfrågor.

Håkan Jonsson redogör för ärendet.

Lars Miguel Utsi meddelar att Guovssonásti har fullt förtroende för rennäringsnämndens ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar samt styrelsens ordförande.

Jan Rannerud meddelar att Vuovdega har fullt förtroende för rennäringsnämndens ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar samt styrelsens ordförande.

Britt Sparrock meddelar att Sámiid Riikkabellodat har fullt förtroende för rennäringsnämndens ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar samt styrelsens ordförande

Anders Kråik meddelar att partiet Samerna har fullt förtroende för rennäringsnämndens ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar samt styrelsens ordförande

---

Ordföranden konstaterar att majoriteten stöder rennäringsnämnders ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar och styrelsens ordförande och avslutar därmed ärendet.

§ 32 Valärenden – *forts.*

Paulus Kuoljok ordförande

§ 32.4 Återkallande av uppdraget som styrelseledamot med rennäringsansvar

Dokument
- Plenumsprotokoll 2019-05-21—23, § 23

Daniel Holst m fl har inlämnat yrkande enligt bilaga om återkallande av uppdraget som rennäringsnämndens ordförande:

att Sametinget prövar om styrelseledamot med rennäringsansvar fortfarande har stöd av den politiska majoriteten och prövar där med att återkalla uppdraget på grund av bristfälligt arbete i rovdjursfrågor.

Håkan Jonsson redogör för ärendet.

Lars Miguel Utsi meddelar att Guovssonásti har fullt förtroende för rennäringsnämndens ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar samt styrelsens ordförande.

Jan Rannerud meddelar att Vuovdega har fullt förtroende för rennäringsnämndens ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar samt styrelsens ordförande.

Britt Sparrock meddelar att Sámiid Riikkabellodat har fullt förtroende för rennäringsnämndens ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar samt styrelsens ordförande

Anders Kråik meddelar att partiet Samerna har fullt förtroende för rennäringsnämndens ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar samt styrelsens ordförande

---

Ordföranden konstaterar att majoriteten stöder rennäringsnämnders ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar och styrelsens ordförande och avslutar därmed ärendet.

§ 32 Valärenden – *forts.*

Paulus Kuoljok ordförande

§ 32.5 Återkallande av uppdraget som styrelsens ordförande

Dokument
- Plenumsprotokoll 2019-05-21—23, § 23

Daniel Holst m fl har inlämnat yrkande, enligt bilaga, om återkallande av uppdraget som rennäringsnämndens ordförande:

att Sametinget prövar om styrelsens ordförande fortfarande har stöd av den politiska majoriteten och prövar där med att återkalla uppdraget på grund av bristfälligt arbete i rovdjursfrågor.

Håkan Jonsson redogör för ärendet.

Lars Miguel Utsi meddelar att Guovssonásti har fullt förtroende för rennäringsnämndens ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar samt styrelsens ordförande.

Jan Rannerud meddelar att Vuovdega har fullt förtroende för rennäringsnämndens ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar samt styrelsens ordförande.

Britt Sparrock meddelar att Sámiid Riikkabellodat har fullt förtroende för rennäringsnämndens ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar samt styrelsens ordförande

Anders Kråik meddelar att partiet Samerna har fullt förtroende för rennäringsnämndens ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar samt styrelsens ordförande

---

Ordföranden konstaterar att majoriteten stöder rennäringsnämnders ordförande, styrelseledamot med rennäringsansvar och styrelsens ordförande och avslutar därmed ärendet.

Paulus Kuoljok ordförande

§ 33 Anmälan av motioner

Dokument
- Anmälan av motioner

Sametinget beslutar

./. att inlämna motionen enligt bilaga som är anmälda i plenum,

att motionen överlämnas till styrelsen för beredning.

Paulus Kuoljok ordförande

§ 34 Avslutning

Ordföranden avslutar sammanträdet 2019-05-23, kl 15.45